

SANDRA SCHREUDER EN MICHIEL WERKHOVEN

De Accountantskamer wordt sneller, opener en begrijpelijker

Nu de tuchtrechter zijn naam heeft gevestigd, vindt de nieuwe voorzitter het tijd voor meer snelheid, betere communicatie met de buitenwereld en begrijpelijker taal in de uitspraken. De oude voorzitter raadt accountants aan niet geldgedreven om te gaan met hun cliënten. Een dubbelinterview met Sandra Schreuder en Michiel Werkhoven in de IJsseldelta.

TEKST LEX VAN ALMELO BEELD MICHEL TER WOLBEEK

EVALUATIE

De vroegere Raden van Tucht van NIVRA en NOvAA maakten op 1 mei 2009 plaats voor de Accountantskamer, ondergebracht bij de Rechtbank Overijssel in Zwolle. Eind januari 2020 stuurde minister Hoekstra van Financiën de Tweede Kamer een onderzoek naar de toerusting en financiering van de Accountantskamer. Volgens dertien leden van de kamer, vijf advocaten, vier experts, NBA, SRA, AFM, Belastingdienst en vier andere respondenten handelt de Accountantskamer klachten op "een kwalitatief hoogstaande wijze" af. De uitspraken dragen bij aan de "doorontwikkeling" van het accountantsberoep, door open normen in wet- en regelgeving nader in te vullen. De lange duur van de klachtafhandeling en de publieke uitstraling van de kamer kunnen beter. Onderzocht zou moeten worden of naast bestraffende sancties ook 'leerondersteunende maatregelen' kunnen worden ingevoerd. De evaluatie is beschikbaar via Accountant.nl. De Commissie Toekomst Accountancysector (CTA) beveelt in haar eindrapport onderzoek aan naar de effectiviteit van het tuchtrecht.

N

a elf jaar is kwartiermaker Michiel Werkhoven vertrokken als voorzitter van de Accountantskamer. Hij is nu strafrechter in de fraudekamer van de Rechtbank Overijssel, die ook onderdak biedt aan de Accountantskamer. Sandra Schreuder, de nieuwe voorzitter, werkte eerder als rechter in de civiele en insolventiepraktijk, met een uitstapje naar het medisch tuchtcollege. "Ik heb niet zo veel met die strafrechtkant. Veel daders hebben een heel problematische jeugd. Dan denk ik vaak: ik vind het knap dat jij je nog staande hebt gehouden als je zo bent opgegroeid. Ik ben geen echte hardliner."

Uw eerste uitspraak als voorzitter eindigde met een tijdelijke doorhaling...

Sandra Schreuder: "Ja, maar als tuchtrechter heb je een heel andere invalshoek. Dan ben je echt degene die de kwaliteit van de beroepsgroep moet bewaken. Dat vind ik toch iets anders dan tegen mensen zeggen: ga maar een tijdje zitten."

Hoogstaand, maar traag

Onlangs kwam uit een externe evaluatie naar voren dat de Accountantskamer klachten afhandelt "op een kwalitatief hoogstaande manier" en zo bijdraagt aan de "doorontwikkeling" van het accountantsberoep. Wel laten uitspraken te lang op zich wachten.

Michiel Werkhoven wijt het aan de kleine personeelsformatie: een vast team van drie rechters en vier secretarissen met een flexibele schil van externe rechters, accountants en plaatsvervangende leden. "Als het aantal klachten piekt, zijn er niet voldoende mensen. Experts zijn schaars en als wij rechters willen aannemen, moeten we dat vragen aan besturen van rechtbanken en gerechtshoven die zelf al te weinig rechters hebben. Een grotere pool van accountantsleden zou welkom zijn, maar daarvoor moet de wet worden veranderd. En een simpele wijziging van twintig naar dertig leden kost al gauw twee jaar. De Imtech-klacht hebben wij overigens binnen drie maanden afgehandeld."

‘Als het aantal klachten piekt, zijn er niet voldoende mensen.’

Sandra Schreuder: “Voor iedere zaak heb je drie rechters nodig, twee accountants en een jurist die secretaris is. Bij Imtech hebben we ook een accountant als secretaris ingezet. Dat gaan wij vaker doen, want het werkt een stuk efficiënter en scheelt veel in de doorlooptijd.”

Michiel Werkhoven: “Je hebt hier eigenlijk twee zaakstromen: negen van de tien klachten gaan over de samenstel- en mkb-praktijk en kleinere controlezaken. Daarnaast heb je hele grote controlezaken, de zwaardere zaken die een eigen planning en een eigen dynamiek hebben. Wij zijn nu bijvoorbeeld bezig met de tweede en derde klacht over de jaarrekening 2012 van Imtech, terwijl die over de jaarrekening 2013 nog moet komen. De klachten zijn waarschijnlijk apart ingediend om op tijd te zijn; de verjaringstermijn was toen nog zes in plaats van tien jaar.”

Sandra Schreuder: “Voor zo’n zaak heb je accountantsleden nodig die zeven weken in hun agenda beschikbaar hebben.”

Michiel Werkhoven: “Voor een vergoeding van 402 euro per zitting. Soms is het moeilijk om gespecialiseerde accountantsleden aan te stellen die onafhankelijk zijn. Bij Imtech bijvoorbeeld zijn alle grote kantoren op de een of andere manier betrokken geweest.”

Sandra Schreuder: “Verder zou je de doorlooptijden kunnen verkorten door als voorzitter vaker alleen mondeling uit-

spraak te doen, zoals in januari twee keer is gebeurd.”
Michiel Werkhoven: “Maar dat helpt alleen als de partijen zich daarbij neerleggen. Je kunt klachten ook vooraf laten onderzoeken door een deskundige instantie, zoals een onafhankelijke afdeling van de beroepsorganisatie in Nieuw-Zeeland bijvoorbeeld doet. Daar behandelt de tuchtrechter klachten alleen voor zo ver die bijdragen aan een betere uitoefening van het beroep en zijn de klachten ook beter onderbouwd.”

Sandra Schreuder: “Misschien zou je ook paal en perk moeten stellen aan de omvang van het klaagschrift. Dat beslaat soms wel vierhonderd pagina’s.”

Vuurt de klager dan een schot hagel af?

Sandra Schreuder: “Nee, niet per se. Bij die grote klaagschriften wil de klager vaak een oordeel over heel veel posten in de jaarrekening.”

Michiel Werkhoven: “Daar zit natuurlijk ook een civiele reden achter. Als de Accountantskamer de klacht gegrond verklaart, sta je met 2-0 voor wanneer je de schade gaat claimen. Als de civiele rechter er anders over denkt dan de tuchtrechter, moet die dat heel goed motiveren. Het is dan overigens nog lastig om een oorzakelijk verband met de schade aan te tonen. Maar als je zo veel mogelijk gegrond hebt gekregen, heb je een prachtige uitgangspositie voor een minnelijke regeling.”

Zwolle centraal

Iedereen kan voor zeventig euro een klacht indienen, ook zonder belang. Is de drempel niet te laag en wordt er soms niet te gemakkelijk geklaagd?

Michiel Werkhoven: “Het komt niet zo vaak voor dat een klager helemaal geen belang heeft. Dan heb je het bijvoorbeeld over een buurvrouw of een kennis. Die klachten zijn vrij snel ongegrond, omdat zij de verwijten vaak niet aannemelijk kunnen maken. Er zijn ook klagers die maar blijven klagen over dezelfde betrokkenen. De meeste klachten gaan over mkb-accountants; die hebben mijns inziens ten onrechte last van de lange verjaringstermijn, die is verlengd vanwege de kritiek op de wettelijke controlepraktijk. Maar hierdoor zijn de belangen van het grootste deel van de beroepsgroep geheel ondergesneeuwd. En daar zou best wat aan mogen gebeuren. Overigens zou ik de griffierechten het liefst verlagen naar nul euro, want die zeventig euro houdt niemand tegen, terwijl het veel geld en moeite kost om die te innen.”

Volgens de evaluatie zou de Accountantskamer ook professioneler mogen worden door de website te upgraden en daarop een jaarverslag te plaatsen.

Michiel Werkhoven: “Mag ik daarvoor het boetekleed aantrekken? Het zou heel fijn zijn geweest als het mij was gelukt. Mijn opvolgster heeft beloofd dat dit gaat gebeuren.” →

Sandra Schreuder: "De nieuwe website is sinds kort in de lucht en ik heb het ministerie van Financiën beloofd om over het laatste jaar van Michiel nog een kort jaarverslag te publiceren."

Een ander kritiekpunt van de regiofobe elite is de vestigingsplaats. Kunt u geen aanleunkamer worden bij het Gerechtshof Amsterdam of de Rechtbank Rotterdam?

Sandra Schreuder: "Ik vind Zwolle centraal gelegen. Als je je bij een grotere rechtbank of instantie aansluit, moet je een heel nieuwe organisatie opbouwen, want de mensen die hier werken zijn verankerd in de regio. En de samenwerking met het gerechtshof verloopt hier prima."

Michiel Werkhoven: "Het verraste me hoe positief tegen onze uitspraken wordt aangekeken, dus dat is geen reden om te verhuizen. Voor we begonnen had je misschien de vraag kunnen stellen: waarom Zwolle? Maar we zitten hier nu eenmaal en het product is oké."

Sparren

Volgens de CTA en de MCA heeft het beroep externe druk nodig om goed werk te leveren. Denkt u dat ook?

Michiel Werkhoven: "Ja, niet alleen de wettelijke controlepraktijk, maar ook de hele mkb-praktijk. Er moet gewoon een actieve toezichthouder zijn die ervoor zorgt dat de mensen een extra impuls krijgen om het beter te doen. Beter, goed durf ik niet eens te zeggen.

Je hebt toezicht nodig, maar ook de optimistische visie dat de mens in principe met wat hulp bereid is juist te handelen."

Sandra Schreuder: "De MCA beveelt, net als Sir Donald

'Je hebt toezicht nodig en het optimisme dat de mens met wat hulp bereid is juist te handelen.'

Brydon, aan meer specialisten aan het controleteam toe te voegen. In de medische sector werken specialisten al jaren in teams. Dat spreekt mij wel aan."

Wat zou uw boodschap zijn aan accountants?

Sandra Schreuder: "Een integere en professioneel-kritisch grondhouding is heel belangrijk. Als iedereen die zou hebben, dan waren al die regels helemaal niet nodig."

Michiel Werkhoven: "Je best doen en de relatie met je cliënt niet geldgedreven invullen. En doe niet wat je niet kunt. Wij zien - ik zag - hier toch wel regelmatig accountants omdat zij diensten verleenden waarvoor zij de vaardigheden missen. Wees ook bereid om fouten te erkennen tegenover je cliënt en los die samen op. En blijf uitgeschillen tussen cliënten!"

Sandra Schreuder: "Ik zou nog willen meegeven: kies vaker voor intervisie. Gewoon met een collega of iemand anders sparren over een lastige casus."

Michiel Werkhoven: "En houd altijd het algemeen belang in het oog, ook in het mkb en ook al ben je partij-accountant. *Noblesse oblige*. Daarmee zou ik willen eindigen." ←